

A pécsi Ariel-kiállítás plakátja

A megnyitón: Gavril Cadariu és Sramó Gábor

Az Ariel kiállítás résztvevői

Gavril Cadariu

ARIEL-KIÁLLÍTÁS PÉCSETT

Az Ariel Színház számára öröm és megtiszteltetés, hogy itt lehetünk a Pécs város ékköveként számon tartott Zsolnay Negyedben, a „Zöld házban”, a Bóbita Bábszínház otthonában.

A felkérésre izgalommal keresgélünk, válogatunk, hogy mit hozunk el megmutatni magunkból. Gyermeki lelkületű, szívbéli válogatás volt ez, és be kell vallanom, nincs benne túl sok ideológia vagy fényesre vikszolt koncepció. Lázás pakolászáshoz volt hasonlítható leginkább, amikor – ezt is vinném, azt is megmutatnám, legyen egy ilyen is, meg egy amolyan is –, hogy „látva lássanak”. Olyan ez, mint amikor egy családi albumot lapozgat az ember, és itt is, ott is felbukkan egy emlék, egy kedves arc, egy jó történet. Nos, az előadásfotóinkon így sorakoznak szinte a kezdetektől napjainkig az emlékek. Számunkra mindenik kedves, mind a miénk.

Ott látható az alapítók bátor tábora, majd később a legendás aranycsapat és a nagy előadások: a *Ludas Matyi*, a *Botcsinálta doktor*, a *János Vitéz*, Bajor Andor felnőtteknek szóló *Paródiákja*, A *szarvassá változott fiúk legendája*, mellyel ázsiai turnéra ment a társulat, az Ezüst medve-díjas *Hat kis pingvin*, a Charleville Mézières-ben is nagy sikert aratott *Kék madár*, a *Kis herceg*, az *Óh, Romeo... oh, Júlia* stílusparódia, a *Faust*, és sorolhatnám napestig. Két alkotónak, ezen előadások megálmodóinak a nevét külön ki kell emelnem, hiszen ők üstökösként ragyogtak ki ezekből a remekművekből: **Antal Pál** rendező, egykori színházigazgató és tagozatvezető, aki majd 50 évig volt lelke és vezetője a színháznak, és **Haller József** festő/grafikus, a bábszínház díszlet- és bábtervezője. Kettejük szenvedélyes elhivatottsága és látásmódja egész generációk ízlésvilágát és színházról, művészetéről alkotott véleményét befolyásolta, alakította. A 40 év együttgondolkodás és alkotói láz lekövethető az előadások esztétikai alakulásán, képi világán, mindazon, ahogy a világról és a művészetéről gondolkodtak, mindarról, amit éppen üzeni akartak gyerekeknek, felnőtteknek.

Külön öröm, hogy közel 20 tervet meg tudunk mutatni Haller József munkáiból, akinél a kezdetek naturalista ábrázolásmódját a 60-as években felváltja a parodisztikus megközelítésmód. 1961-ben, *Az írhatnám polgárban* az esztergált fejek jelentették az újdonságot. 1967-ben a Harag György rendezte, *Négy fejezet a nevetés történetéből* című előadásban egészen újszerű plasztikát alkalmaz: égetett fenyőfa deszkán egy-két elemet használ: zsabót, vászonparókát, deszkára akasztott selyemdarabot, mely a ruhát jelzi, míg a fehér kesztyűs kéz a mozgást teszi élővé. 1969-ben, *A tulipiros tigrisben* op-art stílusú festett bábukat használ, míg az 1976-os, *A szarvassá változott fiúk balladá-jában* elsőként jelennek meg a színen a 2-3 méteres monumentális bábuk, sőt magát a díszletet is ember nagyságú alakok alkotják, melyek a kórus vagy éppen a paraván szerepét is betöltik.

1982-ben az Antal Pállal közösen megálmodott *Kék madár* hozza meg azt a váltást, mely egyértelműen a látványszínház szimbolikus, misztikus világa felé mutat. '86-ban *A kis herceg*, majd '94-ben az *Óh, Romeo... Oh, Júlia*, és a záróakkordnak nevezhető, '99-ben bemutatott *Faust*-előadások teszik fel képalkotói, szimbolikus álomvilágot teremtő művészi erejének és tehetségének fejére a koronát. Előadásaiban mindvégig jelen van a könnyed játékoság, az elegancia és a humor.

A 2000-es évektől kezdődően az Antal/Haller örökséget nem megtagadva, hanem annak minden értékét beépítve és megőrizve, egyre inkább erősödni kezdett színházunkban a kísérletező jelleg a kikacsintás új formák, szokatlan megoldások felé. Elindul az Underground-program, ami a fiatal-felnőtt nézőket célozta meg elsősorban. Lelkes, ifjú rendezők, tervezők csatlakoztak hozzánk, friss, modern előadások születtek, rengeteg kiegészítő program és tevékenység épült be kínálatunkba. A hazaiak mellett egyre több magyarországi vendégművész is elfogadta meghívásunkat, hogy csak

Bábfigurák az Ariel-kiállításon

Bábfigurák az Ariel előadásából

Kapitány

Lukácsy Ildikó tervei A vitéz szabócska című előadáshoz, 2008

Szabócska

1. Óriás

Lekvárárús

néhányat említsek közülük, a teljesség igénye nélkül: drága barátaink, a néhai Demeter Zsuzsa és Lengyel Pál, vagy Szász Zsolt, Rumi László, Urbán Gyula, Vidovszky György, és az éppen most premier előtt álló Halasi Dani, ...a tervezők közül Matyi Ágota, aki több ízben is dolgozott nálunk, Mátravölgyi Ákos, aki szintén visszatérő vendégünk. Ugyanakkor kiemelném tehetséges „házi” rendezőnket, a Jászai Mari-díjas Barabás Olgát, aki számos rangos díjat és elismerést szerzett színházunknak, elsősorban finomra hangolt, lírai felnőtt-előadásaisal, bár csecsemő- és bábdarabjai is igen nagy sikernek örvendenek. És végül, de nem utolsó sorban kiváló tehetségű tervezőnket kell

megemlítenem, Lukácsy Ildikót, akinek művésen kimunkált, csodálatos terveiből és bábuiból itt is látható néhány, pl. A *vitéz szabócska* című előadás tervei és néhány bábszereplője.

Hetven év egy színház életében nem sok, de nem is kevés, talán a felnőtté válás, a beérés időszaka. De egy biztos, hosszú út vezetett a volt cukrászdából bábszínházzá avansált játszóhelytől a csodálatosan felújított egykori zsidó kultúrház műemléképületéig. Visszaköszön a múlt és előttünk a jövő!

Jöjjenek, gyerekek, látogassatok el hozzánk, nézzétek meg előadásainkat. Szeretettel várunk mindenkit!

(Bóbita Bábszínház, Pécs, 2016. szeptember 10.)

Haller József dizsletterve a *Csongor és Tünde*-előadáshoz, 1972

Haller József báb- és díszlettervei

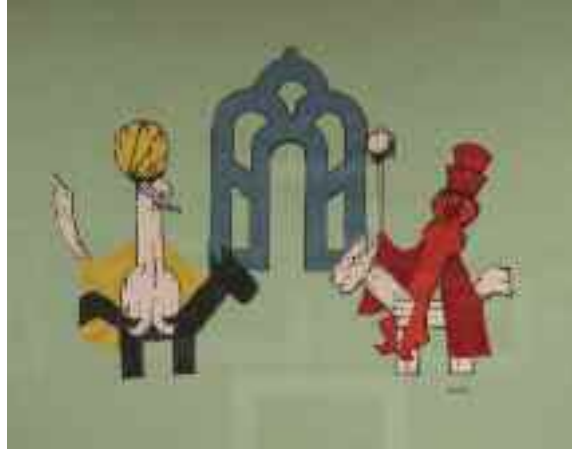

Négy fejezet a nevetés történetéből, 1967

Óh, Rómeó... Óh, Júlia, 1995

Haller József tervei:
Emberpalánta, 1977

A szarvassá
váltzott fiúk balladája,
1975

ARIEL EXHIBITION IN PÉCS

In September 2016, the Ariel Theater of Tîrgu Mures was featured in an exhibition at the Bóbita Theater in the Zsolnay Quarter of Pécs. In addition to the scenery and puppets from many productions, there were also old photographs of past performances. This memorabilia clearly reflected the diverse repertoire and the activities of its many, many artists.

Two artists in particular stand out. Pál Antal is a director, former theater director and division director, who was also the spiritual guide for the theater for 50 years. József Haller is a painter, graphic artist and the theater's puppet and scenery designer. The passionate dedication and vision of these two men influenced and shaped the style of theater and taste of generations of theatergoers. Forty years of creative thinking and collaboration have led to a continuous artistic evolution combining visuals with analytical understanding of both the world and art to convey a uniquely uplifting message to children and adults alike.